לשון און לעבן

חדש־זשורנאל פאר ליטעראטור, פעמסטער, שטעם און קולטור

בנדאי 6 חשון 5713 — צענטער יאָרגאַנג — יחיד קאָסט לאָנדאָן

redigiert von א. ג. שטיינבערג

אינהאַלט:

[illegible]	— 1
[illegible]	יחזקאל חלל לבנדי 3
ארץ ישראל פאנאראמע	ד״ר. יעקב י. פרידלים 4
אומעטיגע (ליד)	[illegible] 11
[illegible]	א. ג. שטיינבערג 15
[illegible]	18
[illegible]	[illegible] 20
[illegible]	[illegible] 22
[illegible]	א. ג. שטיינבערג 24
[illegible]	[illegible] 27
די געריכטן פון מרת לאנדאן. [illegible]	[illegible] 31
[illegible]	[illegible] 34
[illegible]	[illegible] 40
[illegible]	[illegible] 45
[illegible]	[illegible] 46
[illegible]	[illegible] 48
[illegible]	49
[illegible]	51
[illegible]	[illegible] 53
[illegible]	[illegible] 57
[illegible]	60
[illegible]	[illegible] 61
[illegible]	[illegible] 62
[illegible]	63
[illegible]	64

פריין: 1 שילינג און 6 פענס

אבאנאמענט־פריין: 10/6 פאר א יאר

אין אמעריקא: 5 דאלאר א יאר

1/6 פאר א פראבע נומער

פארלאג פון רעדאקציע

״לשון און לעבן״, נאטינגהיל־הייס, 111-113 קאמיל סטריט לאנדאן, W.1.

ירושלים

ליטער פאנטעזיע באזאלעם

פון

א. ג. שטיינבערג

אין בעטראכט

אין אלע בוכהאנדלונגען

אין ווייסטאר

פריז / 7 פרעריוס אוו 6 פרענק

„די צייט״

געגרינדעט אין נאוי יאָרק

פאר ריס פייער

די איינציגע יידישע צייטונג

אין אמעריקא.

(נשמת רבי מלחמה —

די איינציגע אין אייראָפּע)

פראפאנדע־קאסטעס

אין דער

ארבעטער־ריינג

33, עלי סטריט, לאנדאן, E.1

יעדן דאנערשטיג 7.30 אוהר

און

יעדן זונטיג 6.30 נאכמיטאג

קומט אפר

אינטערעסאנטע באלעטריינג

רעפעראטן לעקציעס

אינגער דיסקוסיע קלאסיקלע אפלעזונגען

ליטעראטור און שלעכטיגע עניינים

[illegible]

[illegible]

בן־אהרן קנסטלער

34 אפרעסטן סטריט W.1

מלכות ישראל אין די שפ

מנגנן אין ישראל

[illegible]

[illegible]

[illegible] — א. ג. שטיינבערג

[illegible]

1 שילינג אפר [illegible]

Printed and Published in England by the Naval Press, 109-111 Cowell St., London, E.1

לשון און לעבן

[illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

אבער ווי אַ בעל־מלאכה האָט אַן אינטערעסן מיט לייכטסטן צו יגדן אויגן, ווייל אַ באַקאַנטער האָט אַן אויסגעמאַלטן מיט לייכטסטן צו יגדן אויגן.

דער גרויסער מאַנער אַבער, דער גרויסער־מיטיג מיטיג הויך, הערלעכער מיט נישט אַן קאַם נישט מיטיג מיטיג אויף אַ פּיסטלן אַנטגעגן דער יאָר. קלעטערט צוריק אַרויף אויפן עפּיל פון דער בלאָז אַן די הערלעכער מיט דאָ שאַל נישט דער דער דאַנאַרוואַנטן אַרום אַרום אַרום דער ליגטקער — — —

הגן מיטאַלן די האַרטאַנען שטיינען די מיטיג יאָ, הגן די באַלאַנטן נאַר־שיין הערט בעקערקען דער בעגנעם אַן דאָס הערט הערט באַנעל אַז באַנעל אַן הגן בעשטיינט אויף דער הגן בעל הערטיג אַן שטאַרקע מיט אַ בעלעגן שטיכל אויף די ליגן. מען מיט שרין דער דער גרעגעגן. אַז דער שטיכל שאַל נישט דער קיין בי קלינגט אַן קיין אויסגעגן. מען דאָ שרין קענען די אויגעגשטאַרטעגן שטאַנד מאַלן אַן דער עטעגוס אַזוי בי ליגן אַלץ אַרום אויגעגן אויגעגן. אַלץ אַרום נאַכגעגן אַן אַלץ אַרום שאַרעגן.

אבער דער בען שאַל דער נישט אויסגעלגן אויגעגן דעם בייגן. דאָס אַנגעלגן אויגן דאָס אַנגעגן. קלאַפּט אַן יגדן דער דער „לא תרצח" — דער אַ באַקאַנטער האָט אַן אויסגעגאַנגען מיט ליגשאַפט בי יגדן אויגעגן.

מיט מאַלץ אַן יגדן באַקאַנטער מיט אַלץ דערגעגן אויגעגשטאַנען אויף נישט באַקאַנטער!

דאָס אַז דאָס אויגעגן מיט אַנגעגן אַן־קלעגער. דער נישט דער דער נישט מיטיג דערגעגן אויגעגן די אַנגעגן מיט דער דער אויגעגן אַן אַנגעגן אַנגעגן אַנגעג

אייך יחיאל מאגראמע

(מאנטרעל פון א ייִדן)

ב

יאָר נאָך מאָנטרעל פון דאָרף

א. יידישקייט

יידישלעך אין א פרומקייט איבערגעגעבן. אויסן דער דאָרף אויסער אייניקע א מאָנאָפּאָלדיקע לאַנדסמאַנשאַפט פון בויערן און בעלן. אַבגעזען בשאָל פון אַנדערע טייל פון מאָנטרעל. מאָנטרעאָל דאָס אַמבאָס פון דיין קויפלייט און בנקיר־לייטס.

אין יידישלעך א שטעטל אַמאָל. א פרומקייט פון גאָטיבעטן און נאָמיי דיקעטן פרעמיגקייט. פון א נאַציאָנאַלן שלילת־הגלות. מאַנכע בין מאַנכע דור הגולה. דאָס זי דיר שאַנקע אַמאָל אויסגעדרייט. נעמען מאַר אַזוי אויף הגדרטעמער ראָלן די הייסאַלאַנטאַנס פון יידישן מאָנאָל. די קינדער פון דיין מלכות. דער ריכטיקער און קלוגער בעטלער פון יידישן אין נאָר דער יידישלעך. נעלדן און דיר. נאַרשאַרט. נאַרשאַרט און נעקלעמט. נעמען מאַר מאָנאָל און דיר נעמען אַבער פון דאָרף נעטראָפן אין דיר דאָס. פיר פון אינגעקייט. הערשיקן אין נאָלאָן פון אַזוי נעלדלעקייט. אין אַזוי נעלדלעקייט. דאָס דער אַמבאָס פון א מאָנאָל אַנדערש. דאָס אַזוי נישט דער בויער. דער אַמבאָס פון א מאָנאָל אַנדערש. דאָס נאָר די נעלדלעקייט. נאָר א קיים פון יידישן. יאָרטויזנטער. דאָס אַזוי יידישלעך א פון אינגעלעבן. נעמען דיך אין אַזוי נאָלאָן אַזוי לעבן לעבן. דיר אַזוי דיר אַזוי אַזוי אַזוי

אין קייטנבי, אין יקום בי יעדיפאבן. אז בי הייטרין נעז דעריינען אין
אין אויס בי נעגעריטנבי, טעדיר נו. יאבנבלעטער (אין יי ז אין יידיש אין
בייטען לי בין נו אנדערע בעריאיטיקע אינטאבנבי.

אין אויך די באולאנטנבריטיס טעטרק אנטריקעלט אין טעיטס אויף ז
הייטן קינסטלעריטן אין טעלבנען ניוק. הבם ביבנר הייבן בעבם ביבנר. אין
מאקאן ז דעלק מאר ז בוב בנד. פאריבעבם די בעלבנטיטעיס. בעביקי יי בעי
מבנ מיטן אייטן בעבל מן דבם ביבנם אין דעריטיקן דבם אינבנבן. אין אייך
די הייבנאבעם בוב פאריאבנן. דעריטיקן בעדי דאנטיקע ביבנר אויף מאר
אייבנבע בעבינען מן פאריבנן. דעריטיטיבם אין מבן בעבם אינבנר די בייבקן
בעל יעדיטבנר ביבנר בוב פאריאיטיקן מאר בעבם יבנבר טולאבנ. אר
הייבנדיק בוב לאנהיבנבעם. בני. פעבלעטיי אין אינטלאנטיק בוב דבר
ביבנבנדעם אין אייבנדלבנבר.

נאר ז דעריטיקע אין דעבלאנאנטריקע דאלן אין לבנן מן יבנב
לבם מיין מן הביר אן בעבפילן די אייריטיקע אינבנבנדבעם. די הייבן נר
דבן דבר פונבנאיד מן דבר פאריבנבר מיבנ. די ביבער מן לבנר. דבם
לבבן דיך אינבקינלבעם אין דבר מיבנר יי באפריבנבן. טריבנבן די יבעם
אין אינטלבנן די פאריאבנע. הייבנע בבר. אין בעבע די אינבנבנבעם אין
פאנד מן יאבן אינבנבאבעם בי ז הייבטיקן בנח אין אין בי הייבנבן נעז
בעריאבן דבר דעבנדיבנבר פעבטאר אין לבנן אין פעבאיל נבנר מן דבר
מיבנב. אין די מבן בין בעבעבן ז דעבדיבנבר מנח. באבנבעם די בעל
מן אינבנבלבנע ביבנלבנר מן דבר הבמבנבן. די. בבינבקבעבם. אין
הייבנב. דבם נעבם אנב אינ אינ ביבנבעם בוב הייבנע פאבטיבנבע אר בבר יי
בבינבן אין יאבן באבנלבנבן אין יאבנאל. פעלבנבע אין בייבנבע אין דבר
בבינבן אין דבר באבנלבנבן אין יאבנאל. פעלבנבע אין בייבנבע אין דבר
הבר נאר ז בבינבנבע.

יאל אויך נאר בבמבנבם דבר. אר די הבמבנבנבן. אין ז בבינבנ'אייבנבן
אינבנבנבנבע בוב אבנבנבנבע בבעבע בבעבע פלבנבנבע. נבעבבע נבנבאן אר דבבן די
פעבבנבנבע אינבנבנבנבן אין אינבנבבנבנבן יבנבן. די אין בבעבע בבנבנבע אר די
אינבנבנבע אינבנבנבנבע אין נאר דבר דבלבן. דבם בבם אין אלן בבעבע די
הבמבנבנבן? די קבנבנבלבנבן ז בבינבן מבלן אין דבר דבלבן אינבנבנבנבן דבר
בבינבנבנבע אין אינבנבנבנבע. אבנבן אר בבן בבם בבנבלבן. בבן אין בבם ז
בבינבן מבלן אין בבינבנבן לבבן אין לבבר. דבר דבר הבנבל אין דבר הבמבנבן
אין אין בבן פאבנבע אר אינבנבנבנבר. בבן הבבבבע ז בבינבן אין דבר דבנבנבע
אין בבן אבנבנבנבע ז בבינבנבר. בבן בבבן אין ז בבינבנבר אין בבבבבר אין לבל
אבבבר. אין לבבבן בבע דבבבן בבלבנבע אין פאבנבנבנבע דבפאבנבנבנבע דבר
קבנבנבלבנבנבר בבנבנבנבנבר אבנבנבע אין דבר הבמבנבן. אין דבנבן
דבבבן אבנבנבנבן די אבנבנבע נאר קבלבנבנבע. נאר אבנבנבנבע אין בבר.
נאר קבנבנבנבנבנבע אין בבבבע. נאר קבנבנבן אר אבנבנבלבנבן נאר
דבבבנבע. נאר קבנבנבנבנבע בבבבנבנבע אין בבלבנבע אבנבר. בבבבר נאר אלן
בבבבבן אין ז דבבבבבן בבבבנבנבנבע אין נאבנבלבן אבנבנבר.

אין נבן אלבן נאר אין דבם נאבנבנבנבע אר נבן. אר אין נבן דבם נאר דבר
אבנבנבנבנבע אין יבנבאל. דבם אלבנבע נבנבנבלבן. אבנבר נבנבנבל אנבבר
בבם אבנבן נאלן אין דבר בבנבנבנבן. אבנבנבנבן אר אנבלבן ז בבנבנבן אין
בבבבנבנבנבע דבלן אין דבר אבנבנבנבנבר. אבנבנבן. אין דבר בבנבנבן
מבנבן. בבלבנבנבן אין אלן אבנבנבנבע אבנבנבנבנבר אבנבנבן. אין דבר בבנבנבן
אין בבבבנבנבן דבם יבנבן אבנבנבנבנבע אבנבנבנבנבע אין נאר בבנבנבנבע אין
אבנבנבנבנבע.

* * * *

ב. אינבנבנבנבן אין אבנבנבנבנבר

בבנבן בי בבנבנבנבע דבנבנבנבנבן נבנבנבנבע. אבנבנבנבנבנבע
בבנבן אלנבנבנבן. בבנבן אבנבר אבנבן בי אבנבנבן אין דבר בבנבנבר אבנבנבן נבר
יבלבנבנבן. בבנבנבנבנבנבנבע. אבנבנבן בי דבנבנבנבל בבנבן אין אבן בבנבן אבנבר
אבנבנבנבן אין בי דבנבלבן אבנבנבנבנבן אין דבר בבנבנבנבנבנבע. דבנבנבנבנבנבע
אין בבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע
אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע אין אבנבנבנבנבנבנבע

אין דערלאנג, אז דאס שלץ אבער נישט נמנע ליגן נאך ביי דיינסטן זאג אינגלי מיטגעזיך עניינס מבנר. פריינען אז ליגיער נאך די אפל דאלגנ בקר לגנ אין אינבדרשלעג מיאנגיס־לאנגן. אין אינדנינגע דיין באריגנגנ. אמם מיט תלאים דאס קנגנ לינגב דיקן א אנגנגי נאר אנרגנגנלינגן מיאנגנגנ.

דערפון גנג אנרגנגנ, אז די דמיגנגנ אין די אנאנגנ. דערגנגי, אמם דיינ אין די אנגנגלאנ יגיגנע יגיגנ באנגנגנגנ מיט באנגנגנגנ קאנגנגנגנ מיגלגן אין מיגנגנ דיין־אנגנגלגנגנ. א מיגנגנ דיינגנגנ מיגנגנגנ.

דערין מיגנגנ מיגנ נגנגנגנ אינגנלגנגן א מר מיט די ניגן מילגנ אין די מיגנגנגנגנגנ קנגנגנ. אי דאס א מיגנגנ דאנגנ נאר די מנגנגנ מיי מיגנגנגנל אין מי מיגנגנגנגנגנגנגנגנ. לגנגן נגנגנגנ מנגנגנ אינגנ א מיגנגנ מיגנגנגנ מי מיגנגנ אינגנגנגנ מי מיגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ. דאנ דיין בגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ. דאנ דיין דיך בגנגנ מיט מנגנ מיגנגנ אין מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ מנגנגנגנגנ

דאָס מיינט אַז דער דאָזיקער ווייַן איז אַ בלוט־ווייַן, אַ בלוט־ווייַן פֿון אַ מענטש, אַ בלוט־ווייַן פֿון אַ מענטש, אַ בלוט־ווייַן פֿון אַ מענטש

אונזערע לעבן דאָ אין אַרטשעלידיקן. פּלוצלינג פון הערשאַפט אין אַן קרוגע.

די ווערטער אין פריִערדיקן בוך פון פּאָלאָ, דער טיפער אַרטיקולירטער נאָר באַלד, ווען דאָס דאָזיקע אַרטיקולירונג נעמען די לעבנס ווי דאָס דיך רעדט. אין אַן דבר בין „אַרטיקולירט" ניט דער רעדנער, די דאָזיקע ניט דער דאָזיקע דאָס טיילן אַרבעט פון מרעזנדיקן דאָרף, דאָס בעדעוט אַז יעדער דער פאַרבינדונג מיט אַלע פון די אַפּאַראַטן נעמאַכט, דאָס באַגרייפן די נעמיות פון יעדיקן פּאָלאָ. די ווערן פון דער ניט דער (בלאָזן) אַרטיקולירטע די פאַרבינדונג נעמען אַז באַלד, דער אַרטיקולירטער דיקן פון פּאָלאָ, אין ניט בלויז אַ פּאָליטישן דערגרייכונג.

דערווייל פאַרקנאַפּן מיר נאָך ניט אַנדערש פון דער נעגאַטיווער דיפאַמאַציע פון אַרטיקולירן. דאָס דיינס באַגרייפן דאָס (אַמבעט פּאָלאָ. אַרטיקולירן דערנאָך אַבער ניט דער נעגאַנען אַלץ בעסער. ד. בוז דער דערלאַנגט. יעדע שעה. יעדן טאָג. תמיד. דאָס דאָזיקע מעראַנע פון דערגרייכלעך פאַרקלאַרונג דער נעגאַטיווער נעגאַטיוע (אין „אַרטיקולירן ביסן קיין", אַז „נאָר דער פאַרדינט דיך אַרטיקולירן די דאָס לעבן דער בעם בוז ד. נעגאַלעך דערגרייכן. עס איז אַ פּרייזיקן ניט אַ פּרייזן עטיקן אַרטיקולירן, אַ פּרייזיקן ניט אַן אַרטיקולירן. ניט אַ דערגרייכן. דערגרייכן דיקער אַרטיקולירן. נאָרמאַל אין אַלל אַרבעטן בערגרייכונגס איז נאָר אַ פּאַטן. אַ סוטאַל אין דער נעדיקן דיאַלעקט פון יידיש אין דערגרייכלעכקייטן. אַ לאַנגער פּראָצעס פון דערגרייכן באַגרייפן. פון לייענען אין אַרטיקולירטער דאָרף דאָס דיין קלאַר איז נאָר ניטן נעקומען.

(סוף)

בעריל—אַפּריל ۱۹۵۶

מאַטיס הערשמאַן

אַדאַמענע

(נעגיידענע מעיינע ישראל)

עטין דאָס ישראלס פאַר נעבאַן איר ניטאָן פּאַלאָנע
אין עס ישראל טעטיק דאָס קאַם דיך אַרבעטיקן —
אַרץ אַ דאָס נעלילאַנד פון הויזן אין דערלייזן
בייד שייטן יאָר נעגיאַרן ניט לאַנגען אין לייזן!...

אַ אַלטער אַדאַמענע, אַרץ ישראל פאַרקנאַפּן דאָס
נעבאַלן אין דיין נאָדאָן אין דיינע נעגיאַרן?
ביי ישראל דאָס אין דיין קיין נעגיאַן נעמאַכטן
אין ניט קיין עלילה דערגרייכן בערגן אַראָר צו לאַנגען?

אַ דאָס דערגרייכן דאָס אַבער דיר אַרבעטן אין דאָס
אַ אַרבעטן דאָרף דער נעגיאַלן דאָס פון די לינן פאַלן? —
פון אַרבעטן נעגיאַלן דאָס אַרבעטן
דיין פּלאַן אַרבעטן אין פּרעלעבן קראַנקאַן!...

די כוכב אַרץ ניט. דיך אין אַ נעגאַנטער נעגאַלן
דאָס אַ פאַרבעטן דאָס פאַלן פאַרלאַנג
אין אַרבען ניט — דורך סך. דורך נאָר אין דערלייזן ניט —
ניט נעגן ישראל אַרץ די ליגן אַנטפּלעקן דאָרף!

דאָך אַרץ, אַ נאַלעך אַרבעטן, פון דיינע עלעמענט —
די לאַנגן נאָכן ניטן אַז דער דער נעגן פאַר דער נאָכן,
דער נעלן מיטן פאַר אַרבען פון דיינע אַרבן
אין דאָך נאָלעלן אין די דיך פריי בעדיקן!

פון לעבן דערגרייכן דער נעגיאַל די ניטן אַרבעטן —
אַ ניטן, דן באַנטראַלעטן, ניטן דיר אַרבן אַנטנען,
אין פּלאַן דאָס דער — דער יאָ, דער דיינער־פּלאַנער דער
די נעטער־ערד, די דו — יאָ פּלאַן פון דיינעלעבן!

נו, שייטל אַן דער נעלאַנגן־נעטרעב פון דיינע אַרבעטן
אין נעטן די שרעק דער נעלאַנגן ניט דער דער ניטן,
דער דאָרפן־נעטרעב לאָז אין נעלן פאַר די דיינע.
אַרבן דאָרפן — ניטן אַ דערגרייכן, אַ נעטלאַנגן אין אַ שייטן!...

אַ בן שיחה

שטעקלען שטעג

(דערציילונג)

די שרעק פּעלאַרגאָנען אַנדערגרייכן דאָס פאַרבעטן־נעטרעב אין בלעטער פון דיינעטן דאָרפן נעגיאַלן ניט שייטן פאַלן אַרבעטן אַנטלאָפן פון אַרבעטן אַרבעטן. דאָרבן אַרבן. דאָרבן־נעגיאַלן נעטן אַרבן. דאָרבן־נעגיאַלן נאָר אַרבן דער דאָס אַרבן אַרבן. אַרבן אַרבן אַרבן

[illegible]

— [illegible]

— [illegible]

— [

— אמת, שיינער יעלנעק, די אויר דיר, רב תמ"ו, בין אך נאר איינע
גיבעקס. דיר עפנט זיך נאר פאר־ליבן דעם רומעל... מיין ברודער איז אפ־
נעגן אז די דראנעלי... — שטעמפּעל כמעט ביים זין דאן דאלבן עמעצ
נאר פאר־קרעכצן. די אביזל באליידיקט. בעת דאס אויסגעפּרעגט מיט נאר
די האנט, איז נעווען דאס געפאלן אן דער אנטפּאר־קיסטר באדד אן די
קאלין נעריזעלטע אויגן. לייזערק באפרעגאנ. ערגעץ אין אנדערע הייזער.

— נאטעל? דאס ווילסטו עפּעס מער אז דיר? אך בין דאך אמאל קיין
א יוד שיינע לעבעדיק אך דאס. דאך שוין ביז אויסגעבעטן. אויגלעך.
אבער די הייזער. ביסט דאך נאר נאר א יונגערבאנבעסיס. בעדיגנג. נאריל
נאר אויסגעט אויף דער פלעטער. דא. דאס ווארטסט? מעגסט נאר א קיק.
כאאי דאך באמקע קריעגן יא מיר. אויא! — אין הארעבי בעלאבע דיך מיט
דיין דרעבנע אין קלוג ווערלעכעריל. עגעסיאלא אין אלע אפּרעגעבנע אויס
קריעגעלעך. דאס בלייבן דאכט דיך מיט מאכבאריגנע מיינט. אין. דיינע
מאריס. בעת עד מיט שיינער אין ביינער בעשאלין. אלע לייזיראנען דאס
די ראנטלעך די א אנבעדקעים מיין שיינעלע. אנגעראנען אויס קעדין.

— מיי מיי. שיין דערלעבט דיך. כישלאנט אלעך לייט. נאאי בבוה. נען
דאבעדיגנ. נו. אויינע עיינן הייבן. דאס? פרעגט מער א קעריינער בחיים ביינאס
עד שטיי דא. דאס ביגן דא. דאס דאכן דיי צו ביל? ביגאס נעטאלנט הייבן
אינעקאפּיר. נאלן דאדעגנן. פעטנס אין ביגן אויסלעגן די טעמע מיט ליגן
דאכן מעד די קעלנער נעבאמען אין אויסגעפּעלעגאנ מיט נעבעלנט. אנגיגן. נאי
דיינע דיך אנגעלין די לעבעגע פאר יאר מין דער מלחמה. דיינע אויגנער
מען? דעריגן אויר. יוד. פון דאך מיטא. פון די מעגעס הייבן דיך ערגעץ אן. אי
ביינען דיך פרעגן אן ביגן מלחמה מיט ביגן ווייזן אין ביגן ברוט. מיר נו.
נען ביגן נאי לאנג נישט מאריגיק. מי יודע דאס ביגעגן דיך נאי אנטאן. די
ביגן קעגלין דיך ביגאס מיט אנגע... ווערטסטו הבטעגן פאריגן אויך נאר נאר נאר
די יודן דאכן הבעגיגן מיגן מאריקלעגנע אנטגעגן. פאראנגעלים אן אי
אייגנדיגנע אין פאריגנלעגן הייגאל. די פאריגנען אין א בלוטן מאנאן
גלייגנע.

— מיי קעלנער דאכן אויסגעגיגן אויגן דעם מחנים אין דיי א דאן בי־
נעי אויס א דאך דבכון אנע נעדעגל יודן. מי אויגן דבכון די מאנה נעגיגן
אנגעלאנגעגיגן מין שיגיגן. די באיד ביגלעגיגן אויסגעגלעגן אין אויגעלעגן
בעדון מיט א קעלנער מאנעגיגלע. אין אין נבכון בלא אויגעגיגלעגן
דאס מיגל אנעגיגעגן מין יומיגן. נו דאס דיך דערגיגיגן אויגעגיגן אויגן
די דיגעגיגן ליגן. אנגעגיגן דאס מאריגלעגיגן מיט אויגן אנגעגיגן
מעלד. שיגער אנגעגיגן אין ביגאס דיגער אויגעגיגן מין גיגיגער
אין דער נעגיגן. אויגן דער שיגעגלעגער אינגיגן אין אלגן. אי נעגיגן א
נלעגער. נאר נו דאס ביגאס נעגאס מין נלא אויגעגיגן מיגן אין
אויגעגיגעגן מעגיגער. דאס נו די מאריגלעגן מיט מיגעגלעגן אן נעגן נע־
דאגן מאריגנע אויר מין אויגער מיגן. מיגן דאס דאכן דיגן דאס נו

נאחי נעגאנגען אויגעגיגלעגן אין נעגאנגן נו מאריגיגן. מין מיגן קלאגע
דערגיגן. דיגעגן אין מאריגאנגן די אין א מאריגער דעגלן די נאנגען מאלי
מיגן. דאס נו דאס נעגליגנגן אין דער יודיגער מיגאנ. אי נאנ ביגאס מין
יודער. דאס מיגאנגן די יודן נו די קעלנער. מיגאנ. מיגל. מיר יודן. דאס. דיג
ביגאס מין מאריגלעגן. נאר דאגן אין אויגן יודיגאל אין אונער מיגאנ. דאס
לעגער. דאכן נעגאנגן די יודן דערגאן. אי די דאכן דיך נעגלעגן מאנ מיגאנ
מאריגן דאנגלי? דערגאל דאכן די דיגאנער די נעגאנגן נו מלעגן דיך אנגעגן
די מאריגלעגן. אינגאנ נעגאנגן אויר די מאריגלעגן דיך נו מלעגן אנגאנגן די דיגאנער.
דו אין דער מגל. דאס אנ דאס דאכן דיגן מין מיר? צו. אויגיגן. דאנגאנ דיגאנ.
אי יודן דאגלעגן נאכן א נאריגאנגלעגן אין מאריגאנגלעגן.

— הא. דאס דיגאנ עגאנגן דאס? נו יודן. דיגאנ ביגאס מין מאריגיגן. דאנגאנ
מאריגאנגלעגן. דאנגאנ מיגאנ. דאנגאנ מאריגן אויגיגן מאריגיגן דאנגאנ. מיר
יודגאנגלעגן א נאריגאנ מיגאנ מין אויגן דאנגאנ אין מיגן דאס די באלגער דאנגאנ
דאנגאנ באלגאנגלעגן ביגאס מיגאנ מיגאנ מיגאנ. אין מאריגאנגלעגן. אי מיגן.
מיגאנ. מיגאנ אויגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ.
דאנגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ.
דאנגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ אויגאנ מיגאנ.

— דאס נאר אויגיגן. דאס דערגאנגן נעגאנגן. דאס דיגאנגלעגן מיגן מיר נאר.
די מיגאנגלעגן דיגאנ דאכן אויגן מיגאנגלעגן די א יודן. אנגאנגלעגן א מיגן
נאנגאנ אן מיגאנ.

— דאס דאנגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ
מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ מיגאנ

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

עזיי באמאר מילאוטאפן

I

דער בטר׳חריים און מרקרוקרדיקן חאר
— האט א מילאטאי פריינגערעדט אין א מילאטאי
אין א פריינטלען באמאר. —
מיט ביז דער לעצטער טיל חארטאנות
מיטן באלאנטרין די חיים־חסות חאנטאל
אי מיט אבער דער כראפט דער אנגעגאנגענער טאר.
א בחיות מיט דין טרייטעלן לבנה
אפר אלעמ אין אלעמ באבאלן?

חארטפן עד א בלייך אויף א חמן ביים פן ארץ.
נאי האט חמן טרוג ניט. אי עס טרוט
מיט עד באמרה הרגע אויפגעלייגן אביסל ביים אויגן ארץ.
חייל האט נעם ניט קיין טרעדיס
און גלייכנ ניט אויפן יאגרס.

נעמס מרומה לעטל. די טרעפנער זיי!
חמן די חעדים נעבריין
האב איך די אין דער לעטער צאת
אין חמן די ניט פאליטין
ניי איך אנדר ניט אויף דער לינק.
דאך אנגעגעבנס ריינס אבאב דער דאר
א בלאט מיט ביין קאלנואר
ניי א חיים. האט אין שיין!
אין דעם לעבנטן עקנטמן בגד מיין א יאר לעבן
מיז איך בעל סרחת אנגעבן.

אין נאמנער ניטנטער דעמס ריך אריטמרייבן
דאנרים האט די דעמס באלן אין דיך שריבן.
א נעבטיקער בגד!
די זעלבע פריין אין אפר פייר
ניי אפר קלאר.

אין נאמנער קנטמנ נעבן א שיינע מצות מיט ליין
נאר ריילעם דערפאר פריינטלעכיקע פריין
אין מבן מיר מן המנים
ראלמנ באלן ביטל בטלים.

אויגי נעבנס ניין אויגן ניטאריקן בארי
אלע מנמנן דיך ביים אויר ביים בטליקים
די בע דאלם נעבנס ריינר בעם.
אין יעדנס נעל איך טריינס די ביים א נלנע.
מיז אויר ביים א שטיין לבנן באבאל.
אין די טריין אין נבנ!
ביים בבן טריינס פינגן
קען נבנ קין אין דנע ניט אראפרינגן.

דאס דערך נמן ניין ריין
דא ביים לבנ האב איך א אפר טיך אפרנאנס
אין די נבטראנן נמנמנטריקס.
אמת. די דינגן ניט נעמען אי נחיים
נאר איך האב דיך ניט באקלאגט
אבער עס פאריריטס מיך עדרחמים.
דאס דאס יעדער מאל איך האב די נעמנמנ
בלייבן אריגנ צוי. בלייבן א שפר!
האב איך נעמרמס דאס ביים טריינ נעלם נבנ
א מנבנ
מיז ניין ביינגלן אנגעריגנליכן לבנ.

איך קען אין קיין אפר ניט נעם נעמרמן קיין המנמנ.
אויף דער שאלה האט איך טריגנ די ביים א נלנע.
אי אין די טרמנמ אפר.
אויב מרשנמנ ביים א יבנ?
אין אין ניט א מנמנ מן א יבנ
יעדער דנ מן יעדער ביים?
אין דערים די מרמנמ אפר.
באמאר בבן מרים ניט קיין בלים?

II

אויף דערך
האב איך קיין אין אפרן מרמנמנ
דער פריינער מילאטאי.

דאס מאנ דערלייגנ דיין באמנמ ריינמנ?
די דערמנס מנמנ ניי ניין אלנע נאריגנ אויגנ?
די מרמנמנ אבער דער דנע בלנע מן דילנמן ביינר.
קנמנמנ מיר דאס ריילן אין נבנמן דיין ביינמנ?
אין ריילן נאלנמנ דערלנגר דאנרמנס די אויגן

אין דעם לבנה־שקלער
אז מאכן די נאכט לטעקעלע אויז הערלעך?

ווען ליכטיקיט דאסטו פריינקאסן אין שפיגל פון טיך?
אין ווען דאס — פריינקאסטו אין בטעקיריך?

דעמלט דוד נאר אויבער טיך מיט ליעבעדיקע פריינט
דעם אויגן דאס די וואלקנס אז אין יעדן מיינט
נאר יעדער דעם קריגסט דעם אויסוף
נאר יעדן בליק דיין ווי אן אויסבארער אפשנט
ווייל דאס דאס דעם בעדי דאר בן אדם?
קריגסט א נלאזן ווייל אין פיסטן שטאפ
אין די באלקאנס דיך נאר דאזיר?

* * *

אז דעם אז דער בן אדם מאכט נאר א נטן פלאצטס
אין דיין יעדער אפשרנדיקער פונט
דאס דיך אונטערטרעט א באזאר קרעטיל
אין דיינע ליפן דיינע אויגן
בלוט א ווי ראזנער שמיל.

יחזקאל גת עילינבאום

דעם בריסטער רבים מעשה

דער בריסטער נאן די שטעט בעד דיל־פון בריסק, איז געווען דער נאמר פון דאזיגן תפילה בעזר בעיבור. אין אויב פר איז פיינט געפאלן דאס פר שטענדיק אויסגעדרעהט אז יען פר יאל שטעהן אין די קעמער. יאל פר דאזיגן דאזיגן בעזר בעיבור.

נאר אמאל איז פר געפאלן אין א ווינקעל. נאנז אין פיינט. די בריסקע שכיינס דאס די נאנז פארשטעהט בלוט א פאר קעצע. פר דאס אויסגעזען אז יען פר דער קעמער אין די כעמאס ווייזן פר פארא. דעם פרעם דיין נוט נאנז דאס פר געבאקן די פאר ייין דאס דעמן נעפרן אין קעלדן דאזאר. פון יאל דן פונקטן פר קעלדן א נוכ. די דאכן דיי אויסגעזען אז די דעמן נאר. ייען בעגעגן. איז אויגער נעזאגטן אין א פיינען דאזאר אין אויליי אין א דיינע אין דאס נעפרעגט די טיעלע ווייל בעגעגן. דער נעצעלעכער־רב דאס דיך אויפגעשטעלט בעם דאזיגן אין אנגעזיכן פר דאס „אפרי".

נאר דיא אין דעמלן א נאר דאס דאס אלעמען דער בעטערלעך פונקטאנס.
אויגער דאס אין בעזיגן פונקט קען אויגער דעם רב. אויי די פר דאס נעזען אז
נען דיכטן אז דאזיגן. דאס פר דיך אויסגעזיגן פר דיין ווי אויפלאזן אז אז
אויסגעלאזן אין דאסגן. אלץ פארשטעלט קענען נעזאגן. דער פארגעזיגן
דער הערנער רב דאס נעזען אז עס אז שיין פר שטעם. נען יאל דיין ווייער
הנן אן אנדערן. אין דאזיגן בעיריק דאסן די שיין נעזעהן דאזיגן דאזיגן
ביזיגן.

די תפלה פון דעם פארגיין איז נעווען אויי נעזעהן אויי נייטיג. אז נאנז דאזיגן קענען
פר בעיריק אין קעפן דיך אויף דעם נעלבן ווייל אויפלאזן. אבער דעם רבין אז
פארלאזן דיך נאר פר די אויגער דאסגן. „ווי דאס אויך נעם אויגנטער"

דער רבין דאס פארגעזען נעזעלט דאסגן פר נאנז בעם אויס. נאר דאס דיך
נעלעזענען פון די אנדערן נעגעזען אין דאסגן פר די. — נאר אלעם דאזיגן אין
אים אמעטי פר נעגן א „ווי פון" נאר דיין „נאבעלע" אויפגעזעהן. ווייל פר
דאס מיר פארגעזעגדיג א קעיס דאס דעם אין בין נעזעהן א קעיס פון דעם יאר
דאס אויך נעזעהן נעזעהן א ריכטיגן אנגעשאלט. די בעגעט אין אויי נעזעהן.

אין דער בעם נעזעהן אלטער. דאס א ווייבער פארגעזעגן פון א ווייבן דאזיגן
אויגנגעבראכטן ווייבן א ווייל פון א יאר ווייבן. פר אין נעזעהן א קליין אין אנ־
נעגעגן ווייל. נאר ווייל פר אין אויגנגעבראכטן נעזעהן אין א דאזיגן נעזעהן
דאס דיין אים דעם רעדן אז נאנזיגן. שיילאנד אויגנגעזעהן נעלעגנטן. פר דאס
דיך אנגער בעגעם באליידיגן. פארגעזעגן. פר דאס דאזיגן נעזעהן.

אין א ווייבער נאנז. א ווייבלן. דען דער רבי דאס בעם אויר נעזעהן
די פרעגן דיי ווייבן אנגעזן דאס נעזעהן פר פון די בעזיגן. א פארגעזעגן דאס אין
נעגעזן פארשטאנדנעגעלט פון א ווייבן פון בעזעגן. בעם. אויגן. קענען.
אנ״ו. אלץ פרעגעזעגן דענען נעזעהן ו הערנער בעם ווייבן בעם אויגן. א שליי־
קעם!

פרעגלט דיך דער שליינער ווייל אויך אין דאס, — דער, בעם נעזעהן
פארגעזעגן בעגעם אויי בעל. פר דאס קעם בעם בעם נעזעהן.
קעגן דיי פריגן אויגן בעגלר בעגן בעם א נאנזע פרעגן פון דאס
דאזיגן דיי בעזעגן אויגן אין בעגעגן דיי אויגן דאס אין דיי נעזעהן אויגן
אין דאס נעזעהן אויגן דאס דאס אין דאס דאס אין דאס דאס אין דאס דאס
אויפגעשטעלט בעם דאזיגן אין אנגעזעהן פר דאס „אפרי".

רבי שמעון בן יוחאי

אז לעבנטר טיפאר טון אונטער פון אין געטעמערס
פאַרנעבאַכ בען ווי אין א לאַך אונטער יעדי ביר
אין ווי אין א שיטל־יאַם אויבערגעקערט.
אלץ דאס אין הויל ווענטנען ברים ווי.

ניפאַס פאַרליזן ביקען א בי מיבאַא די מלאכה
ווי אין פון א רבי עקיבא ניפאַס פאַרבאַפאַכ
פאַרבאַפאַרן בלוט בראַ אונטער רבי יעדלע אויב נאַכ
ביז א ליכטיקער אַנטפאַן פלוי בעזת.

אין ברים זון אין געגען די אויגן בעגליבאַ
רבי שמעון בן יוחאי אין דין בעדלי רבאַ
ניפאַס דאַס נויל אין מיבאַא אויבעלינען בר אויבאַ
א ניין יעדלע הינטלע בר אויפאַנען רבראַ.

אלץ נדנלינן אויף דאַס ווינבר בר האַב
אין אונטער אין אויגען די א רבאַל אין דאַר
רבי מילקיזבאַ — רבי דרך המלך בי נאַכ
ווי די נטרדה אין אויפאַף בראַ די זון.

אז רבי לעבנטר הגלוי אין א מאלך איז בעגעבנטן
אין אונם בלאַסן אין דין בעבראַכטנטר שיטער
יוחי אויריז אין אין ביינבעטרינג לינבען יעדלע
א באַגיינג יעדלע גלוי אויף בונם בראַכ

נאַר רבי עקיבא די „די אין אויר
בלוט די אויבע ביזאַן ווי ווענבאַם דאַס
דאַס בר אין ווי בון בון בלוטלינבעם ווילאַם
אויפאַנען אז אויבען ווינבעלינבי אויף.

אויבעראַ דאַס פלאַנבערס אין הויל אויריי
א ביינבעלינבי אויליר אונם אין־לוח
אז אויך דאַס בלאַם ווי ווי א בער אויף
בוף אין אויבאַנען אז אויבען די דער טיגן —
— — — — — — — —

דאַנן דאַס לעבנטן ראַיס בון א אויליר יעדלע אויבעבנטן
אין טיגן מילוח. אז אויבאַנען אַם יעדלע.
א בראַכטל אין בון ווי יעדלע ביי בון אַם דאַס
בלוט ניפאַס בון ווי אין אז ווי אויבאַנען.

דאַמאַס אויז נעלעבנען רבי שמעון בן יוחאי

דאַמאַס אויז נעלעבנען רבי שמעון בן יוחאי.
אין אויבנבאַם ווי אין א בעדלי אז ווי,
אלץ טיפער אין טיפער ווינבען אין ווי.
ביז אז די עבדי בעדלע אז דעדיגן.

אין אויבנבאַלען אויבאַרבעבאַם ווינבן
אלאַנבען די ווערבער די בלאַבאַם אויף
לעדיגבעדיגן דאַס בעבאַם דאַס טיפאַנען אויבאַרבן.

דאַמאַס אויז נעלעבנען רבי שמעון בן יוחאי.
בעם די בעגל אין בעם אויבאַרבעם אין די בעדן.
די אויף בעבאַנבעבער הילבראַבאַ רבי אויבאַבאַם
אין אויבנבאַם בון אז שיבען די בון — —

אין אז אויבעם בעבאַם אויף רבי דעבאַבער בעדן
אין דאַס דעבאַבעדיגן הילן לאַבעדיגן.
בון דעדיגן רבי בעבאַם בעם דין בעדן נאַר אלץ.

דאַמאַס אויז נעלעבנען רבי שמעון בן יוחאי.
אז נאַר יעדן דעדיגער דיגן דאַר אין דיין
דאַנ די בעבאַן די דעדיגן די דעדן.
אין בעדאַם בעם די בעבאַבעדיגן אויבאַבעדיגן —

בעבאַבאַבעדיגן בעם בעדיגבעדיגן אין אויבן — — —
אז נאַר יעדן דעדיגער רבי אויבאַבעדיגן בלאַבן!
דאַנ לעבאַם די אויבאַבן אין דין אויבן.

דאַמאַס אויז נעלעבנען רבי שמעון בן יוחאי.
בעבאַבעדיגן אויבאַבן בעדאַ בעדאַ בעבאַבעדיגן
דעבאַבעדיגער אין אויבן יעדלע בעדיגן אויבאַבן
אויבאַבעדיגן אין די יעדיגן — —

לעא קעניג

אינטערעסאנט ווייניג...

מיניאטור

עס קאן זיין אז דאס רעזולטאט פונדעם אפשר אויסגעזען — די הסכמה פון קאר באמבאראמאל הילבן אין אויסלאנד ווארט — דעם אויך בעשיינלעך רעדן אין דער געפילטן פונם יידישן דיפלאמאטישן טעמפו פלעגט די הסכמה פון קאר באמבאראמאל בעטשפעלן אין אינטערעסנטן פרילינג דער ווארטער אין דאנציגער אמט לעגטער אינטערעסאנט אין אייגנטלעכן מאנאט אין דער אויסלאנד אויסגעלייגט אין דער אויסלאנד אין דער אויסלאנד אין דער אויסלאנד

די געשיכטע פון מזרח לאנראן
אויסשטעלונג און דעקי ווישטעפל טעמפּו נאליעי

אויף דער אויסשטעלונג האָט אין הערבסט נבחרשן דער אַלגעמיינער אַרבעטער פאַרבאַנד פון יידישן לאַנדאַרבעטער אין מזרח לאנראן (די מעטאַלאַרבעטער) פון מעטאַלי דעקאָר, דעקאָר, אַלגעמיינע מעטאַלאַרבעטער, אַרבעטער פון בלעך — די פינף באַראָנ (נעמען) דעלעגאַטן פאַרטרעטן דעם „אַרבעטער פון לאַנדאַן. דער אַרבעטער פון מזרח לאנראן, דער אַלגעמיינ

ישעה לעפּטווישער

לייענער

(פּעלזן)

יאָ, עס שייכט מיר אויס, אז דאָס בעסער פאַר אַנדערן ווי מיר. אַלץ נאָר פּוליטיקערס דאָרפן מיר, אַמאָל עס מיר זיין דערלויבט נאָכאַמאָל צו פּרעדיגן „די קינדער פון נעכאַר" — „דאָס לייכט ווי צו רעדן פון אַלטן דור ווי מיר דאָרפן אַרבעטן אַ גאַנץ אַנדערן דאָרף, דערצו אַנטפּלעקערישע עס פאַרשיידענע דיסקוסיעס".

אַמאָל עס מיר אַ טעל יאָרן צוריק דאָס מיר קלאָרגעמאַכט אַזעלכע אַזעלכע לייטמאָטיוון אין אַ פּאָר פּאָרטרעטן פון אַלטן דור, אַזעלכע פּאָרטרעטן פון אַלטן דור, אַזעלכע פּאָרטרעטן פון אַלטן דור, אַזעלכע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אין פיינגעלעך.

קארליל האט געזאגט — אמת'ן זאָן פון האט אמת'ן געזיכט, אז עס הערט
הוצ מיטן ליכטיקן ריכטיקן אויגנבליק.

אמת'ן אויגן קען איך בייזיק בי מיין עצמן. דיינגען באמיר לעבן. דיינגען
לעבן, אבגעהיט. בעיקר באלעמיטן בעצמי מיט האסקער. האסקער, ווען ביי
שריינען אז עס הערט אויב בי לעבן, אבער האסקער, כמו אויך מיין א געגנ־
לעבנער מנוא, א בבול האט דערשריגען דאס לעבן אין נאמען עס הויך. דער
אמת, ווען מיר זעגען מסתיל אויף דעם, זעגען מיר באמיר־שטיק געשעענען. מיר
מיר דאריבן עס מיט אויך בעזעג בעבער, „לעבעס הלא לעלהיר.

אליהו מאלעטאָ

„אין אייראָפּע אין ביי אנדרו אנטעקין אויהן.

(בי דער אינטערנאַציאָנאַל אין ל. ל. פרעס)

I.

עס הערט אויב אלץ אויב אנדערע אלעמען מעהנעס. „הערלעכע האט אין מי
הערנס. בעזעלעך אנטעקי מי אייגיקי האנדעל בעזאנדערלעך פאלגס אין אר
נאריין מי פיינס. מי לעבן הערנען אויהן אין א ריהמיקן קאבאנס. אין ריכ־
ריפעקאר אין מאראלישער עפעלת קעגען מי דיך ביהנס אויפלעבן אויב שאנס
אין א בדיפער פעדיגעלעבעס. דעבעס הערנס בעזעלעך אין דיינען אין דער
הערלעך באמאנלעמס אין דאנדיגיס דעם בעזעלעך ייהן יאנס אין דער
הערלעך.

מיר דיינגען יאין לעבן אין אבעזאנס. אין א נעזאלעגען נאציאָנאל
אויפגעשטאנען אין אנטעקאנס. עס אין א ריכטיגעס אין אנדערי הערנס
אין אין קען נעמס מאראלעכען אין מאראלעכען די דיינגעדיגע נעבעלעכע.
פארדיהנג אין אבגעהיטלעך פון אנדערע ריהמען אין קולטורפון לעבן אין
די אייגענשאפט ווייל לעבן אין אויפן בעגען אין מדינה ישראל. אין נאר
פעבעלעכעס. אי נאר דייגענען פון אנדערע פון פאנדעמענטי. דעמען עס
בעלעך אבגעהיטן דער דייגעלעך אי דן מאראלעך אין דער פייגעלעך אי נאר
עפעך די ביסעניקע רעליגיעזע אין פיזעלעכע פון דער פייגעדיגער עפעכע
דיינען די קרעפטן אי נעזעגיגען די נעזאלעכען דעבעס. דאס עס האט נעמאס
ד. ל. פרעס אי אלץ יידישער רעבעס. אי אלץ נעזעלעכעלעכע. מעהר אין
דעגעלעגיגער פון דער נעדיגער יידישער קולטור־רעגעבעס. דאס איז נאר
ביין אויגנבליקלעך אין אלץ יידישע פעבעס אין עפעלעך אנדערע נאר דעם דיינגאל פון
דער בעדעגער דערעבער רעליגיעזע אויגן יאר נאר.

מי קען דערבאבעס אין די פייגעדיגע מאראלעך דאס דיך דאס יידישע
לעבן אנגעהיבן אי מאראלעך אויף אנגעגעבן אויגן. די דעגעלע פון אויגנבליק

דאס דיך אנגעהיבן אי עפעלעך אויף דער יידישער נאס דער יידישע אינ־
נער אין אויגן אויף דער אויף אי מאראלעכען מין דעבעס אין אין מין מאנד
נאר דעבעס אין פייגעדיגע. אין אי נעזעגען אין מאראלעכען מיט די מאנדער־
ראשיגע אין דעמאקראטיגע מין אין אין אייגענער מעגיגע. עס נעזעגען אין
אנדערע אויהן דאס דערבאבעס אין אויפגעגעבן אין אנדערע אין אין אויפגעגעבן אין
אינגעגעגער־באמיגען אנטיקלעך דיך אנטי־קאנסטיטוציאָנעל אין אנטיקלעך
קאל. די קול אין דער ביינגעדיגע דערבאבעס דער אויף אי מין דער בעגעלעכע
אויגנבליק דיינגען לעבן אין די נדיגען יידישן אינגעגעבער־נאמען אין דער אינגע
ליגענץ. די קעגעגעדיגע מאראלעלעכען פון אין יידישן לעבן יידישן אי דער
מאנדען אין מיין ביינגעדיגע דערבאבעס קולטור־לעבן.

יעדער פון אונז, דאס דאס א פאנדעדיגע עפעלעכע אי יידישע־יידישע
קולטור, זיין די נדיגען באדיגען פון מעגלעך מיטי מעדיגע אין עלעם
עלעכע אלע קלאפיגער אין בדיגע פון דער יידישער לעבעדיגער. אבער מיר
דיגען דערבאבעס אלעין דאס בעז מין קולטור־בעגן נאר בעבעס. נעמאנס אויב
פעגעלן. עדיגע דאס אויפגעגעבן פון אין דעגעדיגע. אינדיגיגער אין פון
דיגיגער אנדערגעלעכעס די ערץ. דאס נעמאנס באדיגיגן אי אנדערגעגעבן פון
א ביגער יידישער קולטור אויף דעלעלעכער באדיגע. אויף דאס דאס ביגע
עיגן נעמיס דיגען די דעגעגעגעדיגע נעגעגעגן בעס דער נעמאנס. „אל. עי
אלעס יבדי יהדות האמה. עס לעבען ביגעס דער נעמאנס פון בדיגע אלעין. דער
קאמף פון יידישן אינגעגעגער אי ביגעס דער נעמאנס נאר נאר דעגעגעגע פון
אי אנדערגעגעגעס דאס. עס דיגען אינגעגעגעס דיגע מאראלעגעס דערבאבעס אין
ביגע בעגעס דיי אלעס מעגעגע. אינגעגעגער אין ביגעגער, דער נאמען דעגעגעלער
קיגע. דיינגעדיגע באגיגעגעגעס. פאנדעגעגעגעגען אין אנדערע ביגאנגע באמיגע
דערבאבעס פון אלעס אנגעלעכען פאנדעגעגעגעס דערבאבעס.

עס אי ביגעס נאר אין דער דיינגער, דער נאמען פון דער אינגעגעלעכער
באלעגעגע „מאביגי. דער פיגע. דאס דאס אנגעל דערבאבעס. אי אין יידיגע פון בעס בעס
ביגעס אויפגעגעגעס דיגעס דערבאבעס אין אויפגעדיגע בעגאנגעס פון דער בעגעגעלער
בעגע נעגעגעס. „אבגעהיט יאלעס פון דיין דיר בעגעלעגעס. ביגעל נאר ביגעס דיגעס דערבאבעס
ביגעס נאר יידן. דיגען דערבאבעס — — — ביגעס נאר דיגעס. נאר. דערבאבעס
ביגעס קיין נאנגעד דערבאבעס. קיין נעגעלי — „מאביגי —. אין ביגעס דער פון
דאס דאס אין דיגע ביגעגער דערבאבעס דערבאבעלעכען אין נאלעגעגעלעכע. דערבאבעס אבער
פלעגעס די ביגעגע אנגעלעגעגעס פון דער יידיגע בעגעלי. אבער דער יידיגע בעגעס.
יידיגע נאלעגע ביגעגעגעגעס. פון דער יידיגע ביגע. דאס דערבאבעס דיגע אויפגעגעגעס פון דער
נעגעגעגע אי ביגעגע אין אין דער נאנגעגעגעגע. — עס אי אויך פון דער ביגעגע. דער דערבאבעס.
דער דערבאבעס נאר נאלעגעגעלעכע דערבאבעס אי ביגעגעגעס. אין פון דער ביגעגע
נאנגעגע אין ביגעגע. דאס דאס דיי דערבאבעס אי אויפגעגעגעס נאנגעגעגעס אין דער
יידיגעגע דערבאבעס.

עס דיגען די ביגעגע פון נאנגעגעגע אויגעס. אין דיגע דער דאנגעגעגעגעס.

די אינטלעקט פון מבורגל בריבנעם און דער בריבנער רב. דאס טרעפן אויף
אויף דער אינזל פון א ביכער יידישער קולטורגעזעלשאפטלעכע. דאס איז נישט
נאר אנטי־קאנסטיטוציאנעל און אנטי־לעגאל, נאר איך אנטי־איידעלשטיין
דער נאכגעבן אנטרעטן אינם פאנקט לעבן פון אויפגעזעצן איך די
צו דאריקעלים. פאנאטיזם אין א ביכער קאנגרעס פון א יידישנאציאנאלן
נדבנק. דאס אנטיים מחוץ דעם דאבאלש און קרעטר־מיגלעך. מעגטיק
אנטפערן ביינהיים. עס איז די נבריזיעזע פון דער פארגרינטער יידישער
עפנט מוזליאנטיק. אפשליטר־ווינטשעפטלעכע לעגאפטר און דערהאלט
טיק. דאס דערן פליידין און הערקעניש נאר דער אויפגעלויגנע פון די נאמן
פעדיים אינם קאמף נאר פריידים און גלייכבארעכטיקונג. פאמיר קענן דער
נאציאנאלער. פאציאלער און פעדאגאגישער טיק פון די יידישע. דאס אינם
אנפאלקן דעם דעם דעמעם.

אנגעלעגענער טייל איז נעווען פרינצעס אנטייל און אלץ די דאזיגע פאנאנ
און דיסקוסיעס. נאר דיזע אויף דיזען נעמעאנען דעם פולאנען. ווי א
יידישע עקזאטיזיעזע נאמען. אריינגעקומען אין די דיכטערישע
פאיבלקראפטיגן אינם אנאלוגן באריכן דיזעלבן. א נאמען. דערלכן נאמען
אנגעגרייפטן. אויבנאנטרעטען אין עגיזיאפאנג. אין נעזעלשאפט נישט נאר אין
איכות. נאר אויך אין כמות. נאר די דאזיגע יידישע נאמען דאגע אויגן אויף
דאס קר פאליאנטן דייזעלבן דעם. ווי עס דאכט פאליאנטן לעבל די פר־
לעגע פאפאליטן און פאטעגאנאנ. ווי. פרילינגהאוזן. מאלי
נים אלעקסאנדער שיקנאמאכטיקי בראנט. די לעגיטיגע. אויפגעזעצן אין
לאנדיגן פארגעגאנגע נאר יידישע פעלקער.

פרינ אין אנטער נעווען דער קרעטער (בעגעלן) פון אויטקעגע מיזיק.
דאס איז נעווען אייר פון קעגער נאלינ־פאטיכאלאגיע. אנא קעגער אנטיל־מאנ
פעגם יידישן מיזיקעריקעריקעמאכלעכע. פר דאס נישט אויטגעד
ווין אין מיטר נעגאנגן דער נאפאליאן־פרילינגער מעגלעכקייט. אל דאס איז
פון ווינען איז א פראגעזעם פון יידישער פרעמדבעגט. אל איר ווין ווינען דאס
נעווען. דאס דאגען נעגנים די עגעגע. אנטיקעלעך־דאגעגן אין בלאגט. איר
דעגנים אין אנגעלאגען די קאנגרעסלעך באפיאלגן פון דער אויפגעלעגט. אל
ווייל פר דאס מיאן נעגאנגן. אל נאר א ווי אין דער רעגיאלעגע. דעגע די יידי
פראגע אין פרילן נעגאנ אין א פרילינגן פון דאגעגן. נעלינגן דער אלץ
א נישט־נעגאנגען אנגע. אין פר אין דאגגע פון דער דעגלעגטער פאנאל
דעגלאגעגע אין דעגע ־נעגע פון דאגגעלע נעגען קאגן א פאגאגעגן פון
א פרילינגע פרילן.) פאגע יידישנאציאנאלן פאגאגעגע אין אויגעגן
נעגען פון דעגלעגטער באפיאלגן. דאגיגן א באגריגן פרילן פאגאגעגן אל
אנגעגעגן פאגע נישט אויגן אל דעגלאגע. דאלע קאגאגעגן נעגאן א פאגאגע
פרילינגקאגאגע. נעג קאגאגעגן אנטיקעג לעגע באפיאלגן. דאלע. דער נישט
קאגאגעגע באפיאלגן פון ־פאגאל דאס פאגאגע. לעגע אויגאגע פרילן. נעגאגע

־ פון אין אינטערעס נאר אכ־אינטאנאציע פרין.

פרין בו א נעפיינטער אפאריזונג פון די יידישע נאמן. פון דאלע אויך נע־
קומען צו א נאראנאלער אנגעגרייפטער פון די יידישע. אינטאריזנג אין
באלטיקע ריזן. ביי ליגן לינגן. די נעלעגנע פון אין דאנאלע נעגען.

אבער די אלץ דאס אנגעגרייפן נאמען פון פרינצעסן. דינען. נעגעגאנגן
נאמען דער דאנאלע־ביינהיינער פרינצעסן נאמען. יעלקע אין אין דער אנגע
ביינער פרינ נאריגינעל נעגען פון פאגאגע אין אין דער אנגע
פון אנגעגרייפטע אין דאנאלע. אין דאס נעגעגאנגן אין דאנאלע נעגען
פון אנגעגרייפטע אין דאנאלע. דינען די נאגאגע אנגע אנגעגאנגע
מאנגעגאנגע נעגען די פרינצעסן פון דער אנגעגרייפטע אין אלץ פרינ
פרינ פרינצעסן אין פון די נעגעגאנגע אין אין דינען נעגן דאנאלע
אנגע פרינצעסן אין אין נעגן אנגע אין אין דאנאלע אין אין אין
אין דאנאלע אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין אין
אין אין אין

„ייִדישקייט פאַר דאָס נעמען דאָרט סטאַרבן פאַר דיינאָרט — אין
דער אַנטוויקלונג דאָס הייסט: אינדיווידואַל אויף דער נאַטור ייִדישער יחידים
אין אַן אַלץ פיסט, קיין אויגן פאַרשידן פאַרשידן פאַרמאָגן דאָס אויסגעטאָן.
„אין קולטורנישן פאַרבאַנד, אין קולטורישן פאַרלייזן דער
אין קולטורישן בלייבן פעסטיר.
קיין אַנדערלך נישט. פאַרוואָס זיי הייבט, זאָגט אין טאָטן נאָר נאָר
דיין קיין באַרבאַרישקייט פאַר דאָס אַנדערלך. „נאָר דער פאַרוואָס דאָרט דער דאָ
„אַנדערלך דאָרט דאָרט פאַר אַנדערלך.
אויך דאָס נאָר אַ פאַר טעריטאָריע אין דער אַרויסגעבן. נאָרמאַלן נאַציאָנאַלן
אַרויסגעבן, כדי אַז באַשטעהן דאָס. דאָס אויך דאָס־נאָרמאַל אַרום אַרום
קאַפּיטאַל, אַז די דאָס נעמען דיך אַז דער „אַנדערלך אין די דערין אין אַנדער
אין דיין באַרויס. אַז אַרום אין קומען דער אין קונדער. דאָס דאָס נאָרמאַל
„אַרום־אַרום פאַרלייזן די נאַציאָנאַלן אַנטוויקלונג אַרום ייִדיש אַלץ. אַז די
די באַנעמען אַרום די נאַציאָנאַלן אין די אַלץ נעמען דערנעמען אַרום. ייִדיש
נישט דאָס די אַרויס.
ייִדיש דאָס אין די יאָ נאָרמאַלן, דאָס דיי אַרויס. דאָס אין נאָרמאַלן
דיין. אַז אין קונדער אַרום אַרום נאָר אַרום אין נאָרמאַל. דער נאָרמאַל
ייִדישקייט דאָס אין נעמען אַלץ נאָרמאַל דיין. אַנטוויקלונג אַרום נאָרמאַל דאָס אַנדערלך
קאַנדי נישט נאָר נאָר בייזער. נאָר אויך נאָר אַרויס אין אַלץ אַנטוויקלונג אַרום אַרום
אַלץ נעמען אין בייזער אַנדערלך אַרום אַלץ אַנטוויקלונג אַרום אַרום אַנטוויקלונג אַרום אַרום
נעמען אַרום אַרום נאָר אַרום אַנדערלך. נעם אַז אויך דער אַנדערלך דער אַנדערלך
דער נישט נאָר אַרום אַנדערלך אַנדערלך אַנדערלך אַנדערלך אַנדערלך אַנדערלך אַנדערלך
אַנדערלך אַנדערלך

[illegible]

[illegible]

[illegible]

יעקבל אולער און די מאדערנע מאלערײַ

יעקבל אולער געהערט צו יענער פליגנדער גענעראציע קינסטלער פון אונזער דור, צו די באגאבטע פון דער מאלערישער מאלערײַ. יעקבל אולער געהערט אין דער רײַ פון דאנדיס, פיקאסא, ביקאבא, קלע, מאגריטע, און אין אנדערע יודישע יונגע מאלער, ווי א מאנאל, א מאיילאנ׳ א.א. די באגעגנונג מיט דער קונסטלערישער פאנטאזיע און קונסט.

עס איז פארשטענדלעך דער קאמף פון די ביידערלײַ־בעגעגנונג קײַן נעמען די נײַע פארמען און דער קונסט. אז אויך מיט יענע מאלער־פליגנדער, דאס נײַען אונז דרך־הכלל פון דאנדיסמוס און סעריאליזם — עס איז אויסגעשטעלט גלאנצנד נאכצוזעהן אין אלע אזעלכע דאס אויף אן קוקן מיט פארגליכונג אויגן.

אבער דאס דאזיגע דאן נישט די פרעגטיקייטן, וועלכע אויפגעוואכן דער יעקבל אולער, ביז אנדערע אויז דאס דער צוגעגעבן אן אנדערער ווערטן פון דיקנדע מיטגעבן פארבן דאס, אז אנדערע מקבלים אויפלעבן דאס הערצלעכע פון דיקנדע מיטגעבן פארבן דאס, אז אנדערע מקבלים אויפלעבן דאס הערצלעכע פון דיקנדע מיטגעבן פארבן דאס?

און דער קונסטלער דאן הייבט נאר אן דער פרעגטיקייט פון א מאנ׳ א רעגיאר, א דקנא, א פיקאסא, אז אנדערע און א דאן נאר אן א קונאל?

און די אמת לעבנדיגע מיטגעבן און פון אלעמען שרײַבן אנדערע מיטגעבן און דער מאלערײַ. ווען דאך דער ווייטער דערפאנגענער שטרעבן אין דער נאר

דער קאמף קיינ פאלקנער פארב און נאנץ פארשטעהליך פאלן דעם
יידישן אויג. צוגעדרייט דיב שיינבאר יאהרן צו דער קלאסישער פארם פון
ביי אונז יידן. ביים עסטעטישן נעריח פון קונסט דאס אונטער יעדן דיבן דיר
פרעגן זיך ביים אל פאנטאזיס. איזראעל. פיגורא. ליבנלאזיגן. דורכגעבראכן אויב
דער קוטשרעזאל דאס דיך דער ניטאן נעטאלט אין דער קיינטלעכער נאטור
דיי — אין די קלאסישע אונטערן. אין דער פארם פון אן אפנגדיגס אין דעם
יעדנן אויזאגל. דיינן דאר באמות נישטיק קיינ דעם נדיגן פארדעם אן
אונטערן יידישן איזאלירונגס אין דיער דיר. פריגר אן אביגיר ביגן בעבר
פרעסאנס אין קעגיגן. דאס פון דיערנ בעבאגרונגר נעהרנס בארק פאר
נאל בי לעבנן יאר אן אויך. אן זיגן בעבן. דער אפגיר פארשטארבנער יעבן
פרלבר.

אין נאר אויגן. באזיאנס ביר. יידן. דיינן אויך בעבר נעגה בי די נאר
דערנגן פארבנן. — אזיגן דאס דאס קאמבינאציאנס אין עקספרעסיאנאליי
שן ליגן אין יידנס מבנן — דיינן אויך די פארגיגן פארבנן בי אויס אזא נאמר.
דאס שטיגן דיך נישן אן אין אונער פיראיגן. אין דער יידישלעכער זיגן
נאר נראיגן אין נישן יידיקער ווי די פרעגיגנס זיגן דיראן.
דער דאר בן בן .לא תעשה לך פסל. אין לונדר נישן אל אויף די קלאסישע
נישטיגן קבלאיגן בעטילנן אין ביבליקלען פארבנן. — בעזונדר אן די
בעזאנדערגן קונסט. דאס אין בעם דער נאמען בונם מעגיגס. אין נאמען אויגיר
נבנאגנן אין דעם ביזאנטיגן־נראיזאנגלן. שטאנדפונקט — נער יעבן
דעם דאס איך נעטילן אין גיין אונבן אינגיר נעשטעהאגיס.

אין אויגן ביר דעלן בנם בל בנם דערגיגנס אן אונבנן יידיגן קונסט
אין יידישן פארם נעבאר בעם בעיגנ יסראל דיגנן די בעגלעכקייטן א בל די
בפרגר. דעם די דיבער דיר אין די אלטן נבנגיגן ביזאנטיגן פארבנן
אין דער דאס הבלבנדיגיר־קעסטלעכן אויסדרוקס. דאס קבראיגיר־עסטעטי
שן א בל נבנגר אונ יין די דאס קלאסיגן דראיגן. די דאס אלר
פיגיגנטיגיזיגיר־ביגן. — בן דעם פארלאנג אליין בי דערגיגן אזאל
אן אויגנבן יידישן קונסטבארגס. — נישן נאר בלדיר א יידישלעך עקזאמיגן
יידישלעכיליר. נאר בדיגן אונבנן פארם בן יידישן אונבלבנן דיגיר! —
בדי דאר אונר בגיר דיר נאנם אן אויגן די פארבנן קונסט.

דערגיגן אין דעם נישן אונער נאנם אויר בי דאנן נאנטיליר דן. אן אל
גיגן בגיגנס. א בונבדיגנבן דאר בי אונבנבן בעגנלעכן יבדיגן. בונר
בנגם בי דער פארבנבאגן בן אונער אויגיליגן! דן דעם נישן די אונבנבן
אין די דיגן די דנבגיגן אויגן דיך נאנר אונבנבן די בדר דגן בי. די דנבגיגן
אויגן אונר — בנבראנבנבנבן בונבנבנבן בי דער בדיר אין בן. בנבנבל בן אונ
דער קנבנבנר־נאנר! אין דעם די בן בנם אויגבנבנבנבן בנבלבנבנבן דערגיגן
די אונער אויגן דעם בי! דער בנבנבנבנבן בן די בנבלבנבן בגיל דאס דעם
באנבנבלער אלאנגן בנבנר בנבנבנבן אלאנער אויר. בגיגנבנבן אויגער
נאנבנבן בנבר אונער אויר.

די לבנה. דערלנגן בן בנבנער אין בנבנר. בי אונר בנבנן בגיר בגיר בגיר בן נאנ
נאל בנבלא דיך אויגן בנבנבנ... אונער אנבנבנבנן בגיר דאס דער נבנבנער
בגיר בנבראנבנבנבלן בגיר דיגן אויגנבנבנבנבן בלאנער נאנבנן אין אנר אנר
בנבנבנבן בי אונבנבנבנ

[illegible]

דער קיסטלער קאָנסטאַנטין און קאָנסטאַנטינאָפּל. [illegible]
— דער קבלה־מעשנער אַרטערוק, [illegible] — אין אַרונטער [illegible]
[illegible]

שם

מאַרקוס כהן

מאַרלוין אַ כלה מיט אַן אַלטן מיינונג וועגן [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

[illegible]

אויפן וועג האָט מיר מיין פאַרגעסלעכע פאַר נאָך בעלי־בתים אין די גר־
לעכער וועלט אויך בין, אויך באַטראַכט רעלעוויל האָט געטעמעל ווען דעמעלט מיר.

עס איז געווען בעמתיאַרים. מיר זענען אַריין אין שול כאָטש אַ קוקן,
אַפּגעקאָכטע בעלה אין נעשאָרעס אויף בעדיאַ. אין אַריינגעס איז האָט מיר מיר
די ווען וועלט אויך בין, די האָבן מיך בעטאַטאַכט מיט ווידאַרים. מיר האָבן אַפּ
געדאַרעט בעדיאַ אין דעמעלט אויגן אויגן.

דאָרט איז מיר, דער שיעור געווען בעדיאַס אַפּ דעמעלט, מיר האָבן אַפּ
בעדיאַס אַפּגעגעבעס אין אַביזיל פאַרטראַכט, געפאַרטעגן מיר אין אַנדערן
בעדאַנגען שלאָס.

אויך האָב געלאָזן דער אַ טיפן געלעבער.

אויפגעטאַכט נאָכן מיר, אַפּגעדאַרעט דער בעל־הבית אין אויגן אין
שיל. אויך האָב געלאָזן אַ טיפן אַביזיל. אַפּגעגעבעס געטען אויגן שיעור
לעדר געפיל אין אַלע אינטערעסן אין מיין באַלאַנס. דערלאָזן איך שוואַך מיר דער
אַרבעט אין מיין אויגן אין דער מיינער מיר. אויך האָב געדאַרעט די מעשלאַרעס
ווי אַפּאַר מיר דאָלן אַנדערשן דאָס האַלץ אויף אַרום מיר.

מיינסטיקע ווען דאָרט געטעמען דאָס די אַ קורצער אַרבעט. אויך האָב מיר
דערלאַנגט אַז עס דעם נאָר נעלייכטן אויגן אַ טעג בין מיר דאָלן קומען אַזאַ
דאָס.

דאָכלל, עס איז מיר נוט דאָס בעמער קאָר נאַטיגעס מיר.

אויך שוין דאָס אויגן־קרעם. מיר אַזאַ אַריין אַזאַ נאָר. פאַרגעלט מיר מיין
מעמעמער אין דער דאָרט ווידעמען אין דעמעלט לידער, געמיינס אויך מיין מיין דאָסאַר.
מיין דאָס מיר זענען דער אַנדערן אין קומען דיך דאָקטער אַפּלייכן.

אין מעמעל מיטן מיין אויגן אַ קלאַנג, אַז דער מיינער דאָס בעמער
אויגן־קרעם מיטן דער אַ לוט נאָר דעם נאָראַ באַטאַנד.

אין די קומען מאָכן מיר דער מיינע מאַכלים. אויפ מיר בעל־הבית דאָס
איר נעבעמען. מיר איז נוט מיר מיר דערלאָנ.

נאָר מיר בעל־הבית דאָס אין דיך נעמאַכט אַ קראַנקהייט אַז מיין אַ נאָר
נאָר אין דיך דאָלן אין אויך באַקלאָגן. אַז מיר דאָס נעמען מיין אַמעטס.

מיר קומען. דערלאָנ דאָס נאָר איר נעמאָלן אין אויך נאָר אין מיר אַז מיר
אַרבעטער מיר מיטאַגן. דאָס מיין מיטן נעמען אַרבעטער. מיר איז אויך
נעמאָנען אויך אויגן נאָרן. אין מיר דאָרט נאָר אַזאַ אַזאַ דאָס מיר אַזאַ אַרבעטער
לאָזן אין איר אויגן. מיר דערלאָנ כאַלבן אין אַ נייטער אַמאָלגאַמיר.

מיילא. אויך מיטן בעל־הבית אַז מיר דערלאָנ דאָס נאָר מיר עס אין דערלאָנ
קומען. נאָר אויף דער בעל־הבית דאָס אין. נעמען. דערלאָנ אַ נאָר בעל־הבית
מיר איז נעמען דאָקטער. דאָס. נעמען. נעמען נאָר מיין מיין אַרבעטער
נעמען מיר מיין דאָס ...פ דאָס אין מיין פאַרגעלט, אין מיר אַרבעטער אַ
קלאַנג, אַז מיר דאָס נעמען מיין אַמעטס.

נאָר דער אַרבעטער דאָס נעמאָלן. אַזוי דאָס נאָר מיר דאָס מיר

אַריינגעקומען אַ בוך קומען. דאַרעבן מיין נאָראַ מיר אויף אין אויך נעמען מיין
אַלטן. נאָר אַזוי אַ דיקלעכע. מיר דאָס נאָר נעקומען בעמער דאָס מיר מיר
קומען. מיר אויך מיר דער דיקלעכע מיר.

דער בעל־הבית דאָס אויר דאָס מיר אויך מיר אין דאָס אויר מיר מיר נו.
דאָס אַז אויב מיר בעל־הבית עס דאָס דיך באַקלאָגן. אַז מיר דאָס נעמען מיין
אַמעטס. דאָך מיר דיך נעמען דאָס דערלאָנ. מיר אַז אויר פאַרגעלט מיר
עמעס אַ קראַנק.

מיר מיר דאָס דער בעל־הבית דאָס אויר נעמען אין נעמען אַז מיר אויר מיר אַמעטס
נאָר בעמער מיר מיר מיר.

מיילא, מיין דאָס מיטגעלייך דער אַ קראַנקהייט אַז מיר אַזאַ מיר אַמעטס
אויך דאָס מיר אַז אויך דאָס אַז אויך באַקלאָגן. אַז מיר דאָס נעמען מיין אַמעטס.

מיר קומען. דערלאָנ דאָס נאָר אויר נעמאָלן אין אויך נאָר אין מיר אַז
אַרבעטער מיר מיטאַגן. דאָס מיין מיטן נעמען אַרבעטער. מיר אַז אויך
נעמען אויך אויגן נאָרן. אין מיר דאָרט נאָר אַזאַ אַזאַ דאָס מיר אַזאַ אַרבעטער
לאָזן אין איר אויגן. מיר דערלאָנ כאַלבן אין אַ נייטער אַמאָלגאַמיר.

מיילא. אויך מיטן בעל־הבית אַז מיר דערלאָנ דאָס נאָר מיר עס אין דערלאָנ
קומען. נאָר אויף דער בעל־הבית דאָס אין. נעמען. דערלאָנ אַ נאָר בעל־הבית
מיר איז נעמען דאָקטער. דאָס. נעמען. נעמען נאָר מיין מיין אַרבעטער
נעמען מיר מיין דאָס ...פ דאָס אין מיין פאַרגעלט, אין מיר אַרבעטער אַ
קלאַנג, אַז מיר דאָס נעמען מיין אַמעטס.

נאָר דער אַרבעטער דאָס נעמאָלן. אַזוי דאָס נאָר מיר דאָס מיר

[illegible] דאָרט [illegible] אויף [illegible].

איך האָב אַנטרעטן אין [illegible] ווי [illegible] אַרויס די [illegible] הויפּטן אין [illegible] אויף [illegible] אַז איך האָב [illegible] אַלץ [illegible] אויף [illegible] אין [illegible] אויף [illegible].

[illegible] איך האָב אויר [illegible] אַז איך [illegible] אַז [illegible] אַז [illegible] אַ [illegible] אין [illegible] אַ [illegible] אין [illegible] [illegible].

בקיצור, איך [illegible] [illegible] אַז די [illegible] הויפּטן [illegible] אין [illegible] [illegible] אין [illegible] [illegible].

אינטשאַל [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אנ.ש

דער לבלית פנים פאר טשה עזבר

[illegible]

דאס יידישלינגס בילד

[illegible]

פ. מאלאכאָוו בעפּטיש דאיקנבוך — מאלער דעק

דער שליח פון אינ־פא דיר לינדענבערג פון פאריז

אין יאָרן לאַנג נאָך דער־ענדיקונג פון דער־ערשטער־וועלט־מלחמה, אַז בעטעל די ווייט דאָרף נעבנען דער קלאָוסטער פון דער־הייליק דאָס דערזיל אויף אַ טאָג דאָס דאָרף — אין פון דער די מאַלערס לעבן אַרום פון אַרקיאָס אויף די אויפגעגעבענע אַרבעטלוט פון פאַלקלאָזאָנס יידישן קולטור־לעבן.

פריִנטן דערפון בעגינט אויף דער באַנד דאָ. אין לאַנד דאָס נעמען אַ אַנדערע פון אינ־פא אַרגעזעצט אין אין דער דאָרף דער דערזיל אויפגעטרעטן אויף אַ יידישן לינדענבערגן נאָמען נאָמען. אין אויף דער אַרגעזעצט אַנדערע נאָמען אַרום אַ

שוין דערשינען

„ראם כוך פון לעמבערגער"

פון לבא עבוי

א באריהמטן בוך פון עמבטלאן, פריים 3 שילינג

דאס בוך קען מען קויפן ביים „מחבר", אין דער דאזיגער

„בוין מעטע דער טוטי"

אין אויסגעשטעלט

א נייע בוך פון יוסף הלל לעבוי

פריים 3 שילינג

בי באסטעלן אויף דעם אדרעס

M. LAW, 5, Holford Road, N.W.11.

„ריבי מעטעמי פון מאיים סאר"

פריים 15 שילינג

בי באסטעלן אין בוך הענדלונגען אין ביים מחבר

M. KATZ, 61a, LORDSHIP PARK, LONDON, N.16

שוין דערשינען

„גלאזן אין מרבי"

א ניי בוך פון ב. שאלטץ (באגעגלונגען ביים מחבר)

R. Palan, 193 Dalston Lane, E.8

„ירושלימי" פון K. J. שטענגל

א בוך פון אכטצן יאר דיגן

פריים 7/6 (ליפר, באגעגנט באלערליי)

בי באסטעלן אין אלע בוכהענדלונגען

ביים שלוס פון דעם באנד גרונטגעגעבן אין ביכעם פארלאג, אז אזוי פארדינגט דאס ביכעל בכולו (בפרשן די טרעפן דעם דיר דיר אלעמאנטרים ווייטער). אז די ווייטע שייכות אין פארדעם הילפאל ווערן ארגעטיילט.

אינגאנצן ווייטער פאלגען אין אינם אויר עינגעגעבן. אז די ליגן אין רעגלמע פארבינדן דאס א טיל בריף ביים ראבינערלעכן ווייז. אין אין נאך ווייל בון אנדרע אין רעגלמעגן „קראנגעגלעכן" דאס בון בוך אויף דיר אויגען ביגן. אין דאס דארף דערפון גערעכנט מן אויפן אינגאנצן אינגאנצן שייכות אין פאוקעגווישלאנד.

ביים ווייטל ביי דאס שייכן מן ווייטן לעבן דאס ארגעפארדערט ווערן דעם הערבן נאמען ווי ליגנגבערג. אין די טרעפן דעם די ווייטע שייכות נאכאמאל אויפגעגעבן (פארשן). אין ביים אינגאנצן ווייטע הילפאל דאס בוך א טאקל נעמען — ווי אמאל אין די אלטע הענדן ביכעל.

אויבן אין דאס אויגען טרעפן עדעם ווי אלץ ווייטלע ווי אם ביים אין ארגעגעבן. אין אלץ פארוויל ווי געטרעפן בעלעם ווייטלע — אבער דא ביים ווארטגען נעגעגעלגען גלעזל ביי דאס נעגעגען. דאס דיר נעגעלגען אלץ הענגעגעגן ווייטן ביים אמאל אויגן — אין אז אלטע ארגעגעגן בלאטערן בי דעם אלטאן. טילם עס ווי ווארטגען אויף עגעגעגן.

די אלץ נעגעגיאיגן עגעלאגעגיאיגן ביגן אגעגן אגעגן ווייטן אין אגעגן. אז פארגעגעגעגן ביגעגן אין לאגעגן ווייטן ביגעגן דאס ווייטן ביים אגעגעגן ווייטן אין פארגעגן אין הילפאל ווייטן ביי לגל דעגעגן. ווייטן ווייטן אויף אין אגעגן אין הילפאל — אין ווייטן אין אין אגעגן אין אגעגן אין אגעגן

לשון און לעבן

חודש־ژورנאל פאר ליטעראטור, טעאטער, קונסט און קולטור.

בלאט 7 (חודש 14) — בענטשקי יאר־נאמבער — יחיד אמת לאנדאן

redigiert von א. ג. שטיינבערג

אינהאלט:

בין המצרים־עפראנטן ..... אם 1
לחיים ליזער (בלים פעכטער. קלי פון אפטראכטן ליד). יחזקי בטלון 4
לזעם קנטרע דער קריטיקער אין דין לעבן בון „לעפאליטנער".
(נאך קנטרעם פאסן יחזקל) ..... ג. ב. מרגם 6
דריי פאבלען ..... א. מ. לעזר 11
ע ביטל די (ליד) ..... משקע בערקאוויץ 12
תנר (פויעם) ..... מ. ווילנסקי 13
אין קרעטשן דער אכים (ליד) ..... א. ל. סטיבעל 15
מיטלעל קנגו (דערציילונג) ..... א. ב. מרגם 22
קנגו א קרעטשן דער אפריקאנערים (פויעם) ..... דוד מעדנע 32
אמר די לעקסיקון אין די מרגם ..... יחזקי פרעקל 34
דער צעליקער — דער פאלקס אקטאר (אין דין 25 יאהרים) ..... ב. י. הערנבערג 37
ביבליאגראפיע 38
מאיר בעלינסקי. (אמאנד) 39
פון דער לעגענדע פון דער יידישער
לעגענדאר ..... י. דאנבערג 40
דער בלי־פרעגער (אנעקדאט) ..... קיסי בראנד 42
בעקער אויבן מיט בלעכלטראפעלן (ביבליאגראפיע־אבזאץ) ..... אליהו פאלקמאן 43
מאלים מאלים מיטאמאל מיטאמאל (דערציילונג) ..... שמואל לעזער 45
דער דעליקאטעסן פון אמעריקע ..... פרעמד. דיר. מ. ג. דאנבערג 47
א באגעגנונג מיט ת. ג. ביאליק ..... מאיר מרגבערג 50
די דעמבר מיטן אלטן דון (פאליטיק) ..... יחזקאל בר בילבנסון 60
פראבלעמען דער יודישער פאלקסשול „אמרי", יעקב באמבערגער.
ביטע קיין רבילות מיהלה. קאריא מאלאכובסקי (ביבליאגראפיע) ..... ב. 63
פרשטיילונגען אויבער די טעמבריקעס שטאה נאמבערגער 66

פריין: 1 שילינג און 6 פענס

אמאנדמענטס: 13/6 פאר א יאר
אין אמעריקא — 5 דאלאר א יאר
1/9 פאר א מונאט פרעבער

פרינטעד פון דערלעדיגט
„לשון און לעבן", נאמבערלאנד, 120-128 שאדוועל סטריט, לאנדאן, א.ב.

„אין הרד אייזן" 8/-
„אין זכות פון די טעגי" 5/9
פון
משה עובד
אז באשטעל ביים מוכר:
MOSHE OVED, 26, Museum Street, London, W.C.1
עפענטליכע ביבליאטעקן באקומען רעם בון פריי

„ראם ליד פון דעם יידישן קעלנער אבראם
די נייע פאעמע פון די דיכטערין חנה ראזענבערג
אז באשטעל ביי:
MOSHE OVED, 26 Museum Street, London, W.C.1
— 5/6 פריין —
בעלאשטעל באשטעל ראם בון פריי.

„די צייט"
געגרינדעט אין יאר בון
מארדיס מייער
די אינטערעסנט יידישע צייטונג
אין ענגלאנד
(בעשעף דער מלחמה —
די אינטערעסנט אין אינלאנד)
די אינטערעסנט אמריקע אין
„אייזן אין יידיש לאנד" ביי „בראדי"
הענטיק אבראם יחי 8 אונט
אין לאנדאן
„בן־אחדי" קנעסט נאלעניץ
34 פארטשעסטר סטריט W.1
דאס נאמען נעבריכן יאר פון
שלום עליכם
פון וועלן דיך באשליסן מיט דעם יאר
בעסטן אין דעם
מיטה קנבר אייזיק נאלעניצ. ר.
ביקנעט אליהו פאלקמאן נעם דעם
אין דאס דיסטרעס
פריינדליך וועגן — א. ב. שטיינבערג
איינגעם מיט פאר מיטגליעדער
1 שילינג פאר נישט מיטגליעדער

Printed and Published in England by the Marcel Press, 120-128 Cowell St., London, E.1